

LIFE programme - Country Factsheet

ROMÂNIA

**Acest document prezintă
istoria LIFE în România.
Aici veți găsi povești de
succes și inițiative curente,
veți afla mai multe informații
despre proiecte, iar în Anexă
puteți consulta o listă a
proiectelor în derulare.**

Prezentare generală

De când Comisia Europeană a lansat programul LIFE, în 1992, în România au fost finanțate în total 67 proiecte. Dintre acestea, 22 se axează pe inovații privind mediul, 42 pe conservarea naturii, iar trei pe informare și comunicare. Aceste proiecte reprezintă o investiție totală de 52,5 milioane euro, dintre care 29 milioane au fost oferite de Uniunea Europeană.

În fiecare an este lansată o cerere de propuneri de proiecte pentru cele două subprograme ale LIFE: Mediu (Mediu și eficiența resurselor), Natură și biodiversitate și Guvernanță de mediu și informare) și Acțiune climatică (Combaterea schimbărilor climatice, Adaptarea la schimbările climatice și Guvernanță climatică și informare). De asemenea, apelul este extins la două noi instrumente financiare: Facilitatea de finanțare a capitalului natural (NCFF) și Finanțare privată pentru eficiență energetică (PF4EE).

În listele anexate veți găsi mai multe informații privind aceste proiecte și toate proiectele recente LIFE din România.

Politici și guvernare de mediu

Până în prezent, componentele LIFE Mediu și LIFE+ Politici și guvernare de mediu au cofinanțat 22 proiecte în România. Aceste proiecte reprezintă o investiție totală de 17,5 milioane euro, dintre care 7 milioane au fost oferite de Uniunea Europeană.

Proiectele realizate au acoperit tematici diferite, precum tehnologiile curate; gospodărirea apelor la nivelul bazinelor râurilor, gestionarea deșeurilor industriale și municipale; calitatea aerului; evaluarea riscurilor și controlul poluării; gestionarea zonelor sensibile și marketing ecologic. Principalii beneficiari au fost autoritățile naționale și locale. Printre alți beneficiari s-au numărat o agenție de dezvoltare, o întreprindere publică și un institut de cercetare. Durata medie a proiectelor a variat între 30 și 45 luni.

În prezent, în România există șase proiecte în derulare în cadrul programului LIFE+ Politici și guvernare de mediu. Pe lângă temele abordate de proiectele încheiate, aceste proiecte se axează și pe deșeurile din construcții și demolări, deșeuri periculoase (inclusiv în sectorul transporturilor), reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (diminuarea dioxidului de carbon în sistemele fotosintetice ale algelor), gestionarea resurselor acvatice, deșeuri periculoase, poluarea aerului și sănătatea populației. Printre beneficiari se numără două institute de cercetare, o universitate, precum și autorități naționale, regionale și locale. Durata preconizată a proiectelor este între 25 și 45 luni.

În caseta alăturată vă prezentăm un exemplu de proiect de succes LIFE Mediu în România.

Rețeaua de deșeuri pentru planificarea managementului durabil al deșeurilor solide și promovarea instrumentelor decizionale integrate în Regiunea Balcanilor (BALKWASTE) LIFE07/ENV/RO/000686

Proiectul BalkWaste a contribuit la îmbunătățirea capacităților decizionale în domeniul managementului deșeurilor prin introducerea unui nou instrument informatic inovator (DSS), care folosește o abordare holistică a managementului deșeurilor solide și poate evalua scenarii diferite, ce includ toate elementele fundamentale necesare pentru un sistem de management integrat al deșeurilor. Instrumentul înglobează obiective și obligații ce derivă din legislația existentă la nivelul UE în domeniul deșeurilor și viitoare priorități strategice în domeniul managementului deșeurilor solide. El a fost aplicat în două regiuni de studiu de caz, una în România și alta în Bulgaria.

Proiectul BALKWASTE a ajutat România și Bulgaria să își atingă obiectivele naționale. Instrumentul DSS și alte livrabile ale proiectului asigură asistență tehnică entităților competente, iar în prezent sunt diseminate către autoritățile regionale și naționale din toate cele patru țări beneficiare, prin organizarea de sesiuni de formare.

Rezultatele proiectului creează o bază pentru îmbunătățirea managementului deșeurilor în regiunea Balcanilor, conducând la efecte directe și pozitive în ceea ce privește dezvoltarea durabilă. De asemenea, proiectul contribuie la Strategia tematică a UE pentru reciclarea și prevenirea formării deșeurilor. Aceasta reprezintă un progres important și util, întrucât fluxurile de deșeuri din această regiune continuă să crească, iar carentele de la nivelul capacității instituționale împiedică în continuare progresul potențial. Acest proiect contribuie la asigurarea unei tranziții pozitive în România și Bulgaria, către un management mai simplu al deșeurilor solide, ajutând de asemenea alte țări din afara UE să integreze politici și măsuri pentru managementul durabil al deșeurilor.

Inovatorul instrument informatic DSS este adecvat scopurilor sale și se axează pe recuperarea de materiale secundare. Instrumentul principal înglobează trei subinstrumente: un instrument de procesare automată (pentru identificarea și sugerarea celor mai adecvate tehnologii); un instrument analitic (care evaluează opțiunile disponibile pentru managementul deșeurilor prin analiza fluxurilor de materiale) și un sistem de asistență decizională (care asistă autoritățile competente în alegerea unei strategii optime pentru managementul deșeurilor).

Flexibilitatea în cadrul instrumentului DSS înseamnă că acesta poate fi adaptat și aplicat la nivelul întregii Europe. Astfel, rezultatele proiectului pot fi reproduse în mare măsură și se preconizează că va crește interesul pentru programele informatice gratuite, grație interfeței sale grafice interactive și simple, care ajută utilizatorii să vizualizeze procesul de planificare a managementului deșeurilor.

Pentru informații suplimentare:
<http://www.balkwaste.eu>

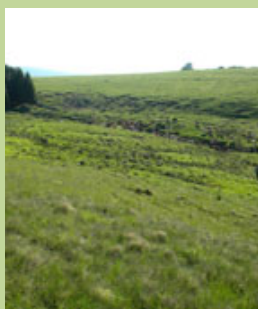
Natură și biodiversitate

Până în prezent, componentele LIFE Natură și LIFE+ Natură și biodiversitate au cofinanțat 42 proiecte în România. Aceste proiecte reprezintă o investiție totală de 33 milioane euro, din care 21 milioane au fost oferite de Uniunea Europeană.

Proiectele LIFE Natură realizate în România au cuprins mai ales acțiuni de restaurare a habitatelor (păduri alpine și subalpine și habitate umede), dar au avut ca scop și conservarea anumitor specii (carnivore mari, lilieci, vipera de stepă, delfini, păsări). Aproape 80% din beneficiarii proiectelor au fost parcuri, autorități naționale și regionale și institute de cercetare. Printre alți beneficiari s-au numărat agenții de dezvoltare, ONG-uri, universități, autorități locale, un parc național și un centru de formare. Durata proiectelor a variat între 24 și 63 luni.

În programul LIFE+ din România sunt 14 proiecte Natură în derulare. Acestea se axează în principal pe conservarea habitatelor (munții Semenic și Călimani-Gurghiu, ecosistemele pastorale din Transilvania, habitatele forestiere și acvatice din valea superioară a Dâmboviței, mlaștinile eutrofice Prejmer și Hărman, luncile din zona Porților de Fier și peșterile Cheile Nerei - Beușnița), habitatele naturale din Munții Poiana Ruscă și peșteri care nu sunt deschise publicului general, precum și a speciilor (ursul brun și lupul din Carpați, lilieci, cormoranul pitic, rața roșie, vulturul cu cap alb). Printre beneficiari se numără autorități naționale, regionale și locale (Agenții de Protecție a Mediului), ONG-uri și un institut de cercetare. Proiectele au o durată cuprinsă între 36 și 60 luni.

În caseta alăturată vă prezentăm un exemplu de proiect de succes LIFE Natură în România.

Asigurarea unei stări favorabile de conservare pentru habitatele prioritare din SCI Călimani-Gurghiu (SFC Călimani-Gurghiu) LIFE08/NAT/RO/000502

Proiectul SFC Călimani-Gurghiu a restabilit trei tipuri de habitat în aria Natura 2000 Călimani-Gurghiu din centrul României: habitatul 91E0 („Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*”), habitatul 4070 („Jnepenișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum*”) și habitatul 6230 („Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase, aflate în zone alpine și subalpine din Europa Continentală”). De asemenea, s-au desfășurat acțiuni ale proiectului în zone din Parcul Național Călimani și în Parcul Natural Defileul Mureșului Superior. Cei doi beneficiari

(APM Mureș și Direcția Silvică Mureș au depășit obiectivele la mai multe acțiuni și au implicat numeroși membri ai comunităților locale în acțiuni participative și de conștientizare.

În aria Natura 2000 au fost refăcute în total 12,5 ha de „Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*” (91E0), prin eliminarea a 105 salcâmi (*Robinia pseudoacacia*) invazici și plantarea a 15.000 puietți de *Alnus glutinosa* (Anin negru). Încă 4.673 puietți de *Alnus glutinosa* au fost plantați de-a lungul Defileului Mureșului Superior. Plantarea de puietți a avut un grad de reușită de 89%, contribuind la modificarea statutului de conservare a acestui habitat într-unul relativ favorabil/favorabil.

Au fost refăcute în total 30 ha de jnepenișuri (4070) în zonele înalte ale Munților Călimani, plantându-se 93.000 puietți de *Pinus mugo* (jneapăn) și 50.000 puietți de *Rhododendron myrtifolium* (bujor de munte), precum și 500 puietți de *Pinus cembra* (zâmbbru). Acesta a ajutat la modificarea statutului de conservare a habitatului din unul degradat în unul relativ favorabil/favorabil.

În pajiștile montane de *Nardus* bogate în specii (6230), au fost implementate pășunatul controlat și cosirea manuală, iar speciile invazive, odinioară abundente, au fost eliminate aproape complet din zonele înalte subalpine ale Munților Călimani și din zona joasă subalpină a Munților Gurghiuului. În Munții Călimani au fost restaurate 198 ha din acest habitat, statutul de conservare fiind modificat din unul degradat în unul relativ favorabil/favorabil. În Munții Gurghiuului, 112 ha pajiști de *Nardus* au fost aduse într-o stare de conservare favorabilă și chiar excelentă.

Consolidarea participării publicului la acțiunile de conservare din Munții Călimani și Gurghiuului a reprezentat o altă realizare importantă a proiectului.

Pentru informații suplimentare:

<http://www.lifemures.ro>

Informare și comunicare

Proiectele finanțate în cadrul acestei componente diseminează informații și accentuează profilul aspectelor legate de mediu. De asemenea, ele asigură pregătire și conștientizare, pentru prevenirea incendiilor forestiere. Până în prezent, aceste proiecte reprezintă, în România, o investiție totală de 2 milioane euro, din care 50% contribuție din partea Uniunii Europene.

Unul dintre proiecte, finalizat în 2014, a desfășurat o campanie de conștientizare în scopul promovării producției și consumului de produse ecologice. Proiectul a fost implementat de Universitatea din Bacău. În caseta de mai jos se regăsesc mai multe detalii.

Există două proiecte în derulare. Primul vizează îmbunătățirea capacității managerilor de situri Natura 2000 din România, oferind formare cuprinzătoare (inclusiv formare pentru o mai bună comunicare a managerilor cu privire la Natura 2000) și susținând îmbunătățirea planificării teritoriale în România, inclusiv a aspectelor legate de biodiversitate. Proiectul este derulat de Fundația ProPark.

Al doilea proiect vizează o mai bună conștientizare a aspectelor de mediu asociate producției și utilizării echipamentelor electrice și electronice (EEE), manipulării deșeurilor provenite din astfel de echipamente și tratării și recuperării acestora (inclusiv prin reutilizare și reciclare), precum și promovarea energiei ecologice, cu accent pe gospodăria și copiii de vârstă școlară din România. Proiectul este coordonat de Asociația Ecotica.

Promovarea produselor ecologice (GREEN-PRO) LIFE08/INF/RO/000507

Proiectul GREEN-PRO a asigurat o mai bună conștientizare privind produsele ecologice în regiunea Bacău. Pe parcursul proiectului, au fost identificate în regiune 625 produse cu etichetă ecologică recunoscută. Douăzeci dintre acestea au fost considerate produse cu un grad ridicat de ecologizare. Proiectul a dezvoltat un „portal al piețelor ecologice” online (greenmarket.ub.ro), ca piață electronică pentru promovarea de produse ecologice. Site-ul de bază al proiectului (greenpro.ub.ro) a fost dezvoltat cu ajutorul unei baze de date care conține informații privind toate produsele ecologice identificate. Această „listă ecologică” a fost însoțită de norme prin care se explică modalitățile de identificare și selectare a produselor ecologice și beneficiile pentru mediu care rezultă din utilizarea acestora.

Echipa proiectului a realizat un film de 30 minute „Before and After” („Înainte și după”), privind utilizarea produselor ecologice, precum și un spot de televiziune de 300 secunde, care a fost difuzat pe posturile locale, pentru o mai bună conștientizare. Acest material a prezentat mesaje fundamentale privind beneficiile ecologice și financiare ale utilizării de produse ecologice, pentru consumatori și alți factori interesați. Au fost montate șaiszeci de panouri informative, au fost realizate 12 broșuri privind diferite aspecte legate de produsele ecologice și au fost distribuite 10.000 pliante.

Au fost organizate o serie de ateliere și seminare adresate principalelor grupuri țintă. De exemplu, seminare privind construirea capacității ecologice pentru personalul din departamentele de achiziții ale organizațiilor din sectorul public și privat (evidențierea beneficiilor financiare ale produselor ecologice, de exemplu, din punctul de vedere al eficienței energetice). De asemenea, echipa de proiect a realizat un manual de formare și se prevede că va continua formarea privind achizițiile ecologice.

Se preconizează că proiectul va conduce la o modificare a comportamentului clienților față de produsele ecologice, ceea ce va asigura beneficii pentru mediul înconjurător. Ca urmare a campaniei de informare a proiectului, se preconizează că consumatorii vor folosi mai multe produse ecologice în viața de zi cu zi.

Printr-o mai bună conștientizare a publicului cu privire la utilizarea de produse ecologice, se preconizează și un impact pozitiv pentru piața acestor produse. O cerere mai mare de produse ecologice ar trebui să conducă la obținerea de etichete ecologice pentru mai multe produse, precum și la creșterea numărului de producători de astfel de produse. Proiectul a inițiat monitorizarea produselor ecologice în regiunea Bacău.

Acest tip de proiect constituie o premieră pentru România. Principala provocare a constat în dezvoltarea unor indicatori obiectivi și ușor de cuantificat. De exemplu, pe parcursul proiectului a fost dezvoltată o metodologie de evaluare a impactului diferitelor produse asupra mediului. Această metodologie a fost publicată pe site-ul proiectului.

Pentru informații suplimentare:

<http://www.greenpro.ub.ro>

Cum puteți afla mai multe despre LIFE și proiectele LIFE

Consultând site-ul web LIFE

Site-ul web LIFE oferă numeroase informații privind programul LIFE:

<http://ec.europa.eu/life/>

Căutând în baza de date cu proiectele LIFE

Pentru mai multe informații privind proiectele LIFE în România sau proiectele LIFE în general, consultați baza de date online cu proiecte LIFE.

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

Această bază de date este ușor de folosit, constituind totodată sursa oficială de informații privind toate proiectele LIFE, actuale și finalizate. De asemenea, baza de date oferă informații privind beneficiarii, datele de contact ale acestora și site-urile web ale proiectelor.

Contactând:

Punctul Național de Contact pentru România

Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice
Direcția de Investiții, Achiziții Publice și Servicii interne

Numele: Oana DIMA
Adresa: 12 Libertatii Blvd - District 5
RO - Bucharest 040129
Tel: +40 21 408 95 19
Fax: +40 21 408 95 19
E-mail: oana.dima@mmediu.ro
Site web: <http://www.mmediu.ro/categorie/life/87>

Echipa de monitorizare pentru România

NEEMO EEIG - ILE

Rügy u.5
HU- 2000 Szentendre
Tel: +36 26 90451
Fax: +36 26 500 004
E-mail: ile@neemo.eu

Proiecte recente în cadrul componentei Politici și guvernare de mediu în România

Titlul proiectului	Numărul proiectului	Site web	Faceți clic pe pictogramă pentru a citi rezumatul proiectului	Durata proiectului
Rețea privind deșeurile pentru planificarea managementului durabil al deșeurilor solide și promovarea instrumentelor decizionale integrate în Regiunea Balcanilor (BALKWASTE)	LIFE07 ENV_RO_000686	http://www.balkwaste.eu/		01/2009-> 12/2011
Aplicarea principiilor ecosistemelor industriale în dezvoltarea regională (COREG)	LIFE07 ENV_RO_000690	http://www.nisp-ecoreg.ro/default.aspx		02/2009-> 10/2011
Sistem integrat pentru protecția și analiza stării și a evoluției apelor amenințate de poluarea cu azot (CLEANWATER)	LIFE09 ENV_RO_000612	http://www.lifecleanwater.ro		10/2010-> 03/2014
Stabilirea unui sistem electronic pentru schimbul de date privind transferurile de deșuri (ELSYS)	LIFE10 ENV_RO_000726	http://www.elsysproject.ro		10/2011-> 09/2014
Recuperarea deșeurilor de construcții și demolări din județul Buzău (VAL-C&DW)	LIFE10 ENV_RO_000727	http://life-dcd.ro/		09/2011-> 09/2013
Noi materiale de construcții prin reciclarea ecologică a deșeurilor industriale (EcoWASTES)	LIFE10 ENV_RO_000729	http://www.ecowastes.ro		09/2011-> 04/2014
Alternativă ecologică de utilizare a microundelor pentru o tratare sigură a deșeurilor medicale (MEDWASTE)	LIFE10 ENV_RO_000731	http://www.life.imnr.ro		09/2011-> 10/2013
Atenuarea dioxidului de carbon din gazele cu efect de seră în Sisteme Fotosintetice Algale (ALGAE-GHG)	LIFE10 ENV_RO_000734	http://www.life734.icechim.ro/		09/2011-> 08/2014
Soluții anti-praf în București (LIFE ADB)	LIFE13 ENV_RO_001077	Indisponibil		09/2014-> 11/2016

Proiecte recente în cadrul componentei Natură și biodiversitate în România

Titlul proiectului	Numărul proiectului	Site web	Faceți clic pe pictogramă pentru a citi rezumatul proiectului	Durata proiectului
Managementul conservativ al habitatului 8310 din Situl Natura 2000 Semenic – Cheile Carasului (PMH8310SN2000SCC)	LIFE07 NAT_RO_000680	http://www.salvatililiecii.ro/		01/2009 → 12/2011
Conservarea transfrontalieră a Phalacrocorax pygmeus (Cormoranul pitic) și Aythya nyroca (Rața roșie) în siturile cheie din Bulgaria și România (GREEN BORDERS)	LIFE07 NAT_RO_000681	http://www.green-borders.eu		01/2009 → 12/2012
Cele mai bune practici și acțiuni demonstrative pentru conservarea populației de Ursus arctos din zona central-estică a Cârpiților Orientali (URSUSLIFE)	LIFE08 NAT_RO_000500	http://www.carnivoremari.ro/		01/2010 → 12/2013
Conservarea acvilei mici țipătoare în România (CAPR)	LIFE08 NAT_RO_000501	http://www.pomarina.ro/		01/2010 → 12/2013
Asigurarea unei stări favorabile de conservare pentru habitatele prioritare din SCI Călimani-Gurghiu (SFC Călimani-Gurghiu)	LIFE08 NAT_RO_000502	http://www.lifemures.ro/		01/2010 → 12/2012
Conservarea speciilor de lilieci în Munții Pădurea Craiului, Bihor și Trăscău (Conservare-liliecii-RO)	LIFE08 NAT_RO_000504	http://www.batlife.ro/		01/2010 → 12/2013
Târnava Mare SCI: Salvarea principalelor ecosisteme pastorale din Transilvania (STIPA)	LIFE09 NAT_RO_000618	http://www.fundatia-adept.org/?content=lifepius		10/2010 → 09/2013
Îmbunătățirea statutului de conservare pentru specia și habitatele prioritare în zonele umede Porțile de Fier (Zonele umede Porțile de Fier)	LIFE10 NAT_RO_000740	http://cormoran.portiledefier.ro/		09/2011 → 12/2015
Restaurarea ecologică a habitatelor forestiere și acvatice în valea superioară a Dâmboviței, Munții Făgăraș (Restaurare CARPATHIA)	LIFE11 NAT_RO_000823	http://www.conservationcarpathia.org		08/2012 → 07/2017
Managementul conservării a 4070 și 9260 habitate ROSCI0129 din nord-vestul Gorjului (NORTHWESTGORJ)	LIFE11 NAT_RO_000825	http://www.lifegreenhabitatsgorj.ro/en/		07/2012 → 06/2017
Restaurare ecologică și încurajarea proceselor naturale în pădurile și mlaștinile eutrofice Prejmer și Hărman (FOR-MARSH)	LIFE11 NAT_RO_000828	http://www.formarsh.fundatiacarpati.ro/		10/2012 → 10/2017
Implementarea celor mai bune practici pentru conservarea <i>in-situ</i> a speciei Canis lupus la nivelul Carpaților Orientali	LIFE13 NAT_RO_000205	http://www.wolf-life.eu/		07/2014 → 14/2018

(WOLFLIFE)				
Refacerea habitatelor naturale de interes comunitar din județul Hunedoara (LIFE+ReHabHu)	LIFE13 NAT_RO_000990	Indisponibil		07/2014 -> 03/2019
Conservarea populației de urs brun (Ursus arctos) din România (LIFE FOR BEAR)	LIFE13 NAT_RO_001154	http://www.forbear.icaswildlife.ro		10/2014 -> 10/2019
LIFE Conservarea habitatului 8310 din situl Natura 2000 Cheile Nerei – Beușnița (LIFE+PH8310SN2000CNB)	LIFE13 NAT_RO_001488	Indisponibil		07/2014 -> 12/2018

Proiecte recente în cadrul componentei Informare și Comunicare în România				
Titlul proiectului	Numărul proiectului	Site web	Faceți clic pe pictogramă pentru a citi rezumatul proiectului	Durata proiectului
Promovarea produselor ecologice (GREEN-PRO)	LIFE08 INF_RO_000507	http://www.greenpro.ub.ro/		01/2010 -> 12/2012
Manageri eficienți pentru o rețea Natura 2000 eficientă (EME Natura2000)	LIFE11 INF_RO_000819	http://www.propark.ro/en/		08/2012 -> 07/2015
Conștientizarea importanței unei administrări ecologice a deșeurilor de echipamente electrice și electronice la nivelul grupurilor țintă identificate – România (ECOTIC LIFE+ Caravan)	LIFE13 INF_RO_000090	http://www.caravanaecotic.ro		06/2014 -> 06/2016